

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

I Всеукраїнська науково-практична конференція,
присвячена 55-річчю кафедри
фінансів і банківської справи

27 КВІТНЯ 2023 Р.

М. ВІННИЦЯ, УКРАЇНА

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету	ЮРЧИШЕНА Людмила Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри фінансів і банківської справи.
Заступник голови комітету	ПОЛЩУК Наталія Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи.
Відповідальний секретар оргкомітету	КОЗЛОВ Вадим Петрович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи.
Члени організаційного комітету:	ОРЕХОВА Тетяна Вікторівна, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету. ДОРОНІНА Ольга Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та поведінкової економіки. САМОРОДОВ Борис Вадимович, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. КРУПКА Михайло Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка. СЛАТВІНСЬКА Марина Олександрівна, доктор економічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри фінансів Одеського національного економічного університету. ПАНУХНИК Олена Віталіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. ВОЛКОВА Неля Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи. ВОЛКОВА Валерія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи. МАТВІЙЧУК Вікторія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи.

А 437 Збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 55-річчю кафедри фінансів і банківської справи «Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 182 с.

У збірнику розміщені тези доповідей з актуальних проблем розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України, що включають проблеми дослідження щодо: особливостей фінансових відносин в умовах воєнного стану; актуальних питань теорії й практики фінансів, банківської справи та страхування в умовах цифрового розвитку суспільства; розвитку фінансового ринку в умовах цифровізації економіки; інноваційних векторів розвитку банківської системи; державних фінансів і податків повоєнного суспільства.

Наведені у збірнику тези доповідей будуть корисними для наукових співробітників, викладачів закладів вищої освіти, практиків, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	8
<i>Zhytar M. O.</i> KEY STAGES OF UKRAINE'S ECONOMIC RECOVERY PLAN IN THE POST-WAR PERIOD	8
<i>Laktionova O. A., Karpova T. S.</i> MODERN TRENDS IN THE FUNCTIONING OF THE DOMESTIC BANKING SYSTEM DURING THE WARTIME PERIOD	10
<i>Matushevskiy O. V.</i> THE STATE OF FINANCIAL SECURITY OF BUSINESS ENTITIES IN THE CONTEXT OF DIGITALISATION	13
<i>Волкова Н. І., Шпунярьська Т. І.</i> АНАЛІЗ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЮ БАНКІВ УКРАЇНИ	16
<i>Темник В. Ю.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ЗАГРОЗ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	19
<i>Волкова Н. І., Дудар В. М.</i> ВПЛИВ УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКУ	21
<i>Горінний М. Л., Гривківська О. В.</i> ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	23
<i>Кульчицький М. І., Коваленко С. В.</i> ЗРОСТАННЯ ЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ВОЄННОГО СТАНУ	26
<i>Юрчишена Л. В., Побережна А. Р.</i> ІНСТРУМЕНТИ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	29
<i>Юрчишена Л. В., Карпов Д. О.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КАПІТАЛУ	32
<i>Нікітін А. В.</i> КРЕДИТУВАННЯ БАНКАМИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ПЕРІОД	34
<i>Слатвінська М. О.</i> МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ	37
<i>Крупка М. І., Руцишин М. О.</i> НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	40
<i>Волкова Н. І., Довгань Р. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	43
<i>Поліщук Н. В., Мацідон В. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	46

Волкова Н. І.
канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса

Дудар В. М.
магістрант (здобувач вищої освіти)
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса

ВПЛИВ УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКУ

Вступ. Сьогодні банківська система є однією з ключових сторін фінансових відносин держави. Формування ефективної фінансової стратегії банку в умовах невизначеності та мінливого економічного середовища є визначальним для збереження стабільності усієї фінансової системи України. Адже саме в умовах динамічного перехідного періоду значно зростає ймовірність негативного впливу помилкових управлінських рішень на ефективність діяльності банків.

Мета роботи – розкриття сутності поняття «невизначеність» та її впливу на формування фінансової стратегії банку.

Основна частина. Попередній аналіз наукових робіт свідчить про те, що в дослідженнях відсутня така умова впливу на формування фінансової стратегії банку, як невизначеність. Найчастіше невизначеність прирівнюють до ризику, адже вона пов'язана з неможливістю оцінити ймовірність настання певних подій та масштаби їх вияву. Проте відмінність невизначеності від ризику полягає в тому, що ризик передбачає можливість оцінки ймовірності настання подій та наслідків їхньої реалізації [5].

Хоча поняття «невизначеність» є недостатньо дослідженим і на теоретичному, і на прикладному рівнях, проте в економічній літературі все-таки існує декілька підходів до визначення сутності цього поняття.

П. Самуельсон зазначав: «...невизначеність породжує невідповідність між тим, чого люди очікують, і тим, що дійсно відбувається» [3].

Насамперед варто звернутися до визначень поняття «невизначеності», що запропоновані класиками економічної теорії – Дж. Кейнсом, Ф. Найтом та Л. Мізесом (табл. 1).

Таблиця 1 – Трактатування сутності поняття «невизначеність» класиками економічної теорії

Автор	Визначення поняття «невизначеність»
Дж. Кейнс	це події, що не мають наукової бази для обчислення ймовірності їх настання, але потребують певних дій щодо їх усунення
Ф. Найт	недостатня обізнаність та необхідність діяти, спираючись не на власний розсуд, а на конкретні знання

Автор	Визначення поняття «невизначеність»
Л. Мізес	наслідок обмеженості людських можливостей, який не дає можливості встановити необхідні закони та створює ситуації ніби випадкових подій. Вчений визначає невідомість як основну умову існування свободи вибору

** складено на основі [4]*

Спираючись на узагальнення трактування поняття, під невідомістю з погляду економіки будемо розуміти умову впливу на діяльність суб'єкта підприємництва, яку неможливо оцінити та яка пов'язана з певною обмеженістю інформації, що необхідна для ухвалення управлінських рішень.

Актуальність формування фінансової стратегії банку в умовах невідомості на сучасному етапі зумовлена насамперед тим, що банківська система була змушена працювати спочатку в умовах поширення коронавірусу COVID-19, а згодом також і під час повномасштабної війни. Отже, перед сучасним керівником неодмінно постає завдання вибору ефективної фінансової стратегії банку, яка буде покликана враховувати умови сьогодення.

І. Бланк вважає, що фінансова стратегія – це система взаємопов'язаних цілей та способів їх досягнення, що спрямовані на управління активами, пасивами, власними коштами банку з метою зростання дохідності та ринкової вартості за відповідного рівня ризиковості і ліквідності [1].

Зміни, що відбулися в загальноекономічному середовищі України протягом останніх років, змушують переглянути систему управління банківською діяльністю, що існувала раніше, та розробити нові методи управління фінансовою стратегією банку, враховуючи не лише реальну ситуацію, але й перспективи розвитку.

У сучасних умовах одним із найважливіших методів управління банком є вироблення стратегії забезпечення ефективності банківської діяльності, що дає можливість банку стабільно зростати, реалізувати всі наявні можливості і виступає одним з основних факторів успіху функціонування банківської установи [2].

Тому ефективне стратегічне управління фінансами банку за нестабільних внутрішніх і зовнішніх умов повинне передбачати постановку цілей та завдань з ефективного розподілу фінансових ресурсів та капіталу, що покликаний забезпечити прибутковість діяльності, фінансову стійкість, ліквідність та збільшити ринкову вартість банку.

Висновки. Оскільки поняття «невизначеність» з погляду економіки є недостатньо дослідженим як на теоретичному, так і на прикладному рівнях, то воно потребує подальшого дослідження з погляду його впливу на побудову фінансової стратегії банківської установи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. А. Стратегія і тактика управління фінансами. Київ: МП «ИТЕМЛтд» СП «АДЕФ-Україна», 1996. 534 с.
2. Галайко Н. Р. Методичні підходи до формування та реалізації стратегії забезпечення ефективності діяльності банку. *Регіональна економіка*. 2008. № 4. С. 132–140.
3. Економічна енциклопедія: у трьох томах / ред. кол.: С. В. Мочерний та ін. Київ: Видавничий центр «Академія», 2000. Т 1. 863 с.
4. Корчева В. Концепція невизначеності в економічній науці. *Вісник КНТЕУ*. 2016. № 1. С. 41–50.
5. Криклій О. А., Москаленко А. О. Вплив невизначеності на ліквідність банківської системи України. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/59.pdf/

Горінний М. Л.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ОП «Економіка»
ПВНЗ «Європейський університет» (м. Київ)

Гривківська О. В.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри економіки і права
Національного університету
харчових технологій (м. Київ)

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Вступ. До сьогодні залишаються невирішеними питання застосування сучасних методів та моделей державної підтримки інноваційної діяльності підприємств. Більшість вчених намагається досліджувати проблеми інноваційної діяльності в Україні, не спираючись на досвід інших провідних країн, що дало б змогу використати його як приклад для успішного вдосконалення вітчизняної інноваційної системи. Саме тому особливої актуальності набуває дослідження державної фінансової підтримки інноваційної діяльності в національних умовах з урахуванням умов сьогодення.

Мета роботи – дослідження державної фінансової підтримки інноваційної діяльності в національних умовах з урахуванням умов сьогодення.

Основна частина. Інновації є ключовою рушійною силою економічного розвитку держави, тому проаналізовано місце України в Глобальному інноваційному індексі (табл. 1).